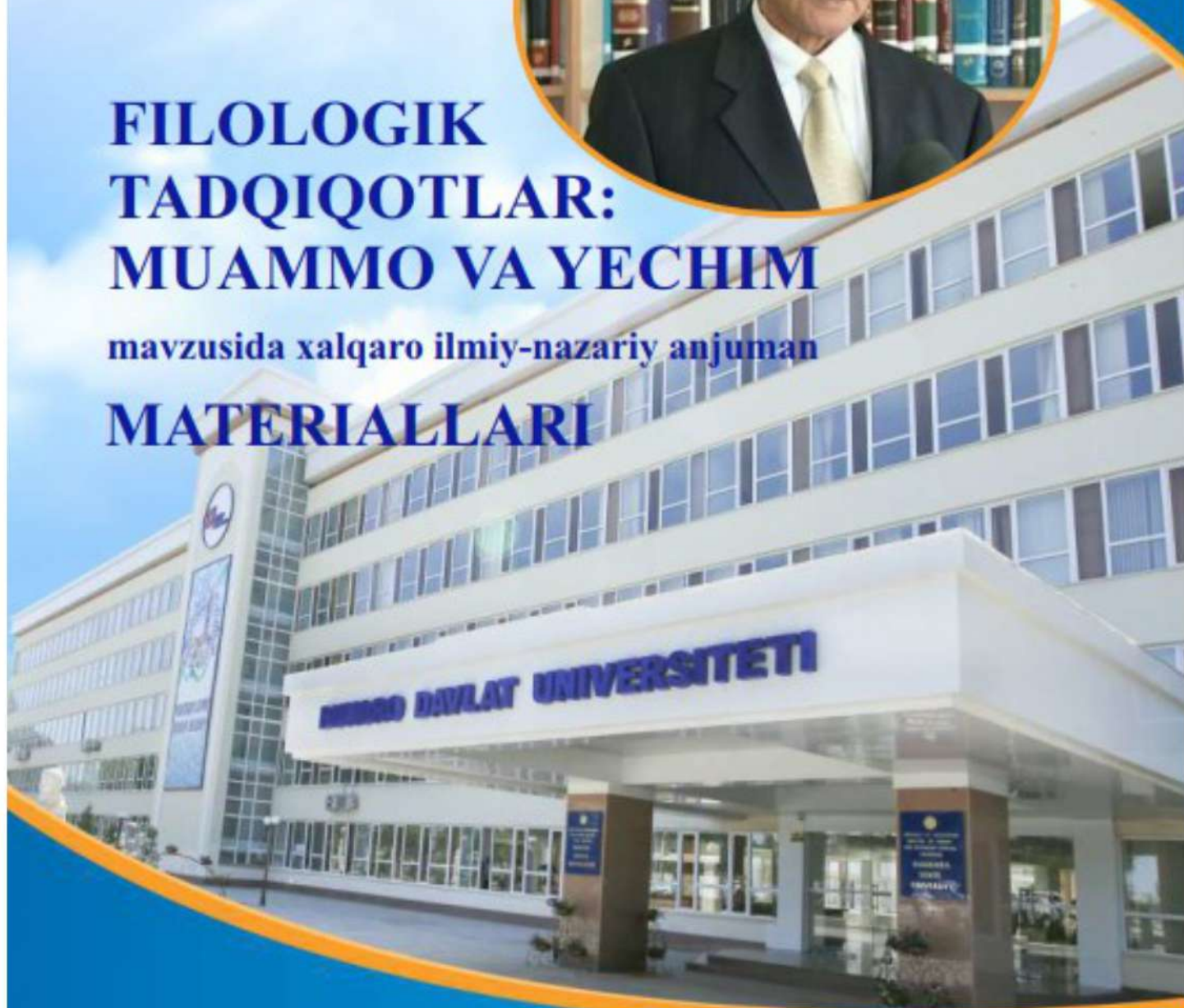

filologiya fanlari doktori, professor
Hamid G'ulomovich Ne'matov
tavalludining 80 yilligiga bag'ishlanadi

FILOLOGIK TADQIQOTLAR: MUAMMO VA YECHIM mavzusida xalqaro ilmiy-nazariy anjuman MATERIALLARI

2021-yil 22-noyabr

Imprint

Any brand names and product names mentioned in this book are subject to trademark, brand or patent protection and are trademarks or registered trademarks of their respective holders. The use of brand names, product names, common names, trade names, product descriptions etc. even without a particular marking in this work is in no way to be construed to mean that such names may be regarded as unrestricted in respect of trademark and brand protection legislation and could thus be used by anyone.

Cover image: www.ingimage.com

Publisher:

GlobeEdit

is a trademark of

Dodo Books Indian Ocean Ltd., member of the OmniScriptum S.R.L
Publishing group

str. A.Russo 15, of. 61, Chisinau-2068, Republic of Moldova Europe

Printed at: see last page

ISBN: 978-620-0-62760-5

Copyright © Guli Tairova

Copyright © 2021 Dodo Books Indian Ocean Ltd., member of the
OmniScriptum S.R.L Publishing group

FOR AUTHOR USE ONLY

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
DAVLAT TILINI RIVOJLANTIRISH DEPARTAMENTI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI
BUXORO VILOYATI PEDAGOG XODIMLAR MALAKASINI OSHIRISH
VA QAYTA TAYYORLASH INSTITUTI**

**“FILOLOGIK TADQIQOTLAR: MUAMMO VA YECHIM”
mavzusida xalqaro ilmiy-nazariy anjuman
materiallari**

(filologiya fanlari doktori, professor Hamid G‘ulomovich Ne‘matov
tavalludining 80 yilligiga bag`ishlanadi)

**«ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ: ПРОБЛЕМА И
РЕШЕНИЕ»**

**материалы международной научной конференции
(доктор филологических наук, профессор Хамид Гуломович
Нематов
посвящается к 80-летию со дня рождения)**

**“PHILOLOGICAL RESEARCH: PROBLEM AND SOLUTION”
international scientific conference**

(doctor of Philology, Professor Hamid Gulomovich Nematov
dedicated to the 80th birthday anniversary)

Buxoro – 22-noyabr, 2021-yil

Anjuman O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2021-yil 16-iyundagi oliy ta'lim tizimidagi ustuvor vazifalarga bag'ishlangan videoselektor yig'ilishi, "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi hamda "O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi farmonlariga muvofiq tashkil etilmoqda.

Anjumanning maqsadi: filologiya fanlari doktori, professor Hamid G'ulomovich Ne'matov tavalludining 80 yilligini keng nishonlash va o'zbek tilshunosligi XXI asr birinchi choragida, filologiyada o'z yechimini kutayotgan dolzarb masalalar, til ta'limida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish, o'zbek va xorijiy tillarni qiyosiy o'rganish masalalarini ta'limning yetakchi mutaxassislar bilan tajriba almashish hamda ushbu sohadagi so'nggi tadqiqot usullarini ommalashtirishdan iborat.

DASTURIY QO'MITA

Xamidov O. X. – BuxDU rektori, i. f. doktori, professor, rais;

Qahhorov O.S. – BuxDU ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori, i.f.doktori, rais o'rinbosari;

Jamoliddinova O. – Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi maslahatchisi, a'zo;

Jumayev R.G'. – BuxDU o'quv ishlari bo'yicha prorektori, i.f.doktori (PhD), dotsent, a'zo;

Qahhorov S.Q. – BuxDU kasaba uyushmasi raisi, p.f.doktori, professor, a'zo;

Rajabov D.Z. – BuxDU filologiya fakulteti dekani, f.f.doktori (DSc), dotsent, a'zo;

O'rayeva D.S. – BuxDU filologiya fakulteti professori, f.f.doktori, a'zo;

Abuzalova M.Q. – BuxDU filologiya fakulteti professori, f.f.doktori, a'zo;

Axmedov A.R. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini mudiri, f.f.nomzodi, dotsent, a'zo;

Eshonqulov H.P. – BuxDU o'zbek tili va adabiyoti kafedrasini mudiri, f.f.doktori, dotsent, a'zo;

Yuldasheva D.N. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini professori, p.f.nomzodi, a'zo;

Nazarova S.A. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini dotsenti, f.f.nomzodi, a'zo.

Toirova G.I. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini dotsenti, f.f.f.doktori (PhD), a'zo;

TASHKILY QO'MITA

Axmedov A.R. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini mudiri, f.f.nomzodi, dotsent, rais;

Toirova G.I. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini dotsenti, f.f.f.doktori (PhD), rais o'rinbosari;

Safarov A.K. – Buxoro viloyati PXMOQTI rektori, p.f.nomzodi, dotsent, a'zo;

Mengliyev B.R. – Toshkent DO'TAU professori, f.f.doktori, a'zo;

Ne'matova G.H. – Buxoro viloyati PXMOQTI prorektori, f.f.nomzodi, dotsent, a'zo;

Hamroyeva Sh.M. – Toshkent DO'TAU doktoranti, f.f.doktori (DSc), dotsent, a'zo;

Qilichev B.E. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini dotsenti, f.f.nomzodi, a'zo;

Ne'matova L.H. – BuxDU rus tili va adabiyoti kafedrasini dotsenti, f.f.nomzodi, dotsent, a'zo;

Asadov T.H. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini dotsenti, f.f.nomzodi, a'zo;

Hojiyeva M.Y. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini o'qituvchisi, a'zo.

Yoqubova Sh. – BuxDU o'zbek tilshunosligi kafedrasini o'qituvchisi, a'zo.

Mas'ul muharrir:

Axmedov A.R. – filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Taqrizchilar:

Abuzalova M.Q. – filologiya fanlari doktori, professor

Yuldasheva D.N. – pedagogika fanlari nomzodi, professor

Toirova G.I. – f.f.f.doktori (PhD), dotsent

SHOIRA HALIMA XUDOYBERDIYEVA SHE'RIYATI TILINI O'RGANISH

ZARURATI

DOI: 10.53885/edinres.2021.38.15.070

Dildora Yunus qizi Yusupova,

Buxoro davlat universiteti doktoranti

Annotatsiya. *Shoira Halima Xudoyberdiyeva so'zning lug'aviy ma'nolarini turfa jilvalarda aks ettira olgan, mag'zi to'q she'rlari bilan o'zbek kitobxonining qalbidan joy ola bilgan, o'ziga xos, betakror ijodkor. U hozirgi o'zbek tilining leksik-semantik xususiyatlariga tayangan holda yangicha tashbehtar yaratishga erishgan. O'zbek fanida bu ijodkorning asarlari ilini o'rganishga ehtiyoj mavjud.*

Kalit so'zlar: *lingvopoetika, metafora, metonimiya, sinekdoxa, tashbeh, individual nutq*

Jahon tilshunosligining bir bo'lagi bo'lmish o'zbek tilshunosligi ham keyingi ellik yilda taraqqiyot bosqichiga chiqib olganligi e'tirofqa loyiq. Tilshunoslikning yangi yutuqlarga erishishi, uning boshqa sohalar bilan integratsiyasi pragmalingvistika, kognitiv tilshunoslik, etnolingvistika, neyrolingvistika, gender tilshunoslik, lingvopersonologiya, lingvokulturologiya, lingvopoetika, narralingvistika kabi yangi-yangi fan va sohalarning yuzaga kelishiga sabab bo'ldi. Hozirda mazkur sohalarga qiziqish kuchayganligi va shu yo'nalishlarda ham ko'zga ko'rinarli tadqiqotlarning amalga oshirilayotganligi mazkur ishlarning milliylikimiz zaminidan uzilmagan holda jadallashuvi, tabiiyki, yurtimizning milliy mustaqillikka ega bo'lishi bilan bog'liq, ya'ni erishilgan, erishilayotgan yutuqlar milliy istiqbolimiz mevalaridir. Zero, yurtimizda bugungi kun tartibiga qo'yilgan: "...Ilmiy tadqiqot va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ijodiy g'oya va ishlanmalarni har tomonlama qo'llab quvvatlash vazifasi"[1] ham tilshunoslikning barcha yo'nalishlarida davr ruhiga mos tadqiqotlar olib borish hamda turli amaliy tajribalar o'tkazishni taqozo etadi.

Til, uning ifodalanish shakllari va badiiy matnda til vositalarining tutgan o'rnini belgilash bilan bog'liq masalalar – amaliy tilshunoslikning asosiy obyekti va muammolaridan biri hisoblanadi hamda u nihoyatda mashaqqatli va ko'p qirrali jarayonlarni qamrab oladi. U kishilarning kommunikativ ehtiyojlari tufayli tildagi mavjud imkoniyatlarni o'zida aks ettiradi. Badiiy asar ijtimoiy taraqqiyotga bog'liq holda xalq hayotidagi har bir yangilikni, til lug'at tarkibidagi har bir o'zgarishni o'zida aks ettiruvchi vosita sifatida tilshunoslarning asosiy diqqat markazida turadi va hamisha tadqiqotchilarni qiziqtirib keladi. O'zbek tilshunosligining mustaqillik davridagi taraqqiyoti xalqimiz hayotidagi eng muhim hodisa bo'lib, uning boshqa fan sohalari qatori izchil rivojlanishini ta'minlab berdi. Zero, o'zbek tilshunosligi o'zining o'tgan qisqa davr ichidagi taraqqiyoti davomida nazariy va amaliy jihatdan yanada takomillashdi. Inchunun, barcha davrlarda, har qanday sharoitda ham o'z ona tiliga va uning nufuzi, ravnaqiga e'tibor qaratgan davlat, millat, xalq taraqqiyot karvonidan ortda qolmaydi[1]. Shu boisdan ham ma'naviyatimizning bir bo'lagi bo'lgan tilimizni "biz ajdodlardan avlodlarga o'tib kelayotgan bebaho boylikning vorislari sifatida ona tilimizni asrab avaylashimiz, uni boyitish, nufuzini yanada oshirish ustida doimiy ishlashimiz zarur"[2,87].

Til va adabiyot o'zaro ajralmas, et bilan tirnoq darajasidadir. Mustaqillik yillarida yurtimizda ma'naviyatimizning g'oyat muhim va uzviy qismi bo'lgan adabiyotni rivojlantirish, shoir va yozuvchilarimizning ezgu mehnatini qadrlash va munosib rag'batlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar o'z hosilini berayotganligi, badiiy adabiyotimiz mavzular ko'lami jihatidan ham, janrlar nuqtayi nazaridan ham rang-barang bo'lib borayotganligi, adabiyot maydonida yangi-yangi nomlar paydo bo'layotganligi ma'naviyatli kishilarni quvontiradi, albatta.

Keyingi yillarda tilshunoslarimiz e'tibori (antroposentrik nuqtayi nazardan) alohida olingan shoir va yozuvchilarning individual uslubi, badiiy matn va u bilan bog'liq muammolar yechimini topishga qaratilayotganligi ham til va adabiyotning o'zaro aloqadorligi taqozosidan kelib chiqmoqda. Shu asosda tilshunoslikda matn lingvistikasi, lingvopoetika kabi sohalar

shakllanib ulgurdi desak, xato bo'lmaydi. Demak, hozirgi kunda aksariyat tilshunoslar e'tiborini badiiy matnlarda olamning lisoniy manzarasi qay darajada aks etganligini shaxs~til~nutq~me'yor prizmasida tadqiq etish masalasi ko'proq tortmoqda. Ishga bu tarzda amaliy yondashish, tabiiyki, "kognitiv tahlilning bir turi, uning ma'lum bir ko'rinishda namoyon bo'lishi" hisoblangan lingvistik tahlilni taqozo etadi.

Badiiy asar tilini o'rganish – keng qamrovli jarayon, u nafaqat adabiyotshunoslikka oid badiiy g'oya, fikr, umumiy obrazlilik, individuallik, badiiy mahorat, balki tilshunoslikka oid semiotika, konnotatsiya, pragmatika kabi tushunchalarni umumlashtiradi, kognitiv fan sohalari bilan ham bog'lanib, o'zining tahlil doirasini bilish, tushunish, idrok etish, tahlil qilish, lisoniy tafakkur, lisoniy ong, lisoniy faoliyat, lisoniy shaxsiyat kabi tushunchalar bilan ham kengaytirib boradi. Ishga mana shu tarzda kompleks yondashish lingvopoetika uchun kutilgan natijalarni beradi.

Rus olimi V.P.Grigorevning "Поэтика слова" (M.: Наука, 1979) kitobi "Лингвопоэтика и стилистика" faslida "lingvopoetikani tilshunoslik fanlari qatoriga qo'yish ham, adabiyotshunoslik fanlari sirasiga kiritish ham to'g'ri emas; lingvopoetika tilshunoslik, adabiyotshunoslik va shevashunoslik fanlarida erishilgan yutuqlarni matn tahliliga tatbiq etib, filologiyaning yaxlitligini ta'minlashni o'z zimmasiga olgan filologik fandır", degan edi. Darhaqiqat, lingvopoetika tilning yashirin imkoniyatlarini o'zida namoyon etuvchi filologik fan ekanligi bilan ahamiyatlidir. Zero, jahon tajribasi ko'rsatmoqdaki, istalgan tilning ijtimoiy xarakterini o'rganishni individual shaxs nutqi tadqiqidan boshlash to'g'ri yo'l, bu murakkab, ayni vaqtda keng qamrovli lingvopersonologik tahlil jarayoni bo'lib, uni o'rganish, tilshunoslikning shaxs nutqi, ijtimoiylik bilan bog'liq soha sifatida alohida tatbiq etish o'zbek tilshunosligining bugungi kun dolzarb muammolaridan biridir.

Til vositalarining lingvopoetik imkoniyatlarini aniqlash badiiy matnlarga tayanishni, qator shoir va yozuvchilar asarlarini tahlil doirasiga tortishni taqozo etar ekan, o'zbek she'riyatida o'ziga xos ovozga ega shoira Halima Xudoyberdiyeva she'riyati va uning o'ziga xos xususiyatlarini shu yo'nalishda tadqiq etmoqlik ham o'zbek tili va uning nutqiy ifodalanishi imkoniyatlarini ko'rsatib berishga xizmat qila oladi. Aytish zarurki, shoira Halima Xudoyberdiyeva she'riyati va uning o'ziga xos xususiyatlari hozirgacha til nuqtayi nazaridan maxsus tadqiqot manbayi bo'lgan emas. Demak, o'zbek xalqining otashqalb, o'ziga xos uslub va ovozga ega bo'lgan shoirasi Halima Xudoyberdiyeva she'riyati lingvopoetik xususiyatlarining tadqiqot obyekti sifatida maxsus tahlilga tortilishi tanlangan mavzuning dolzarbligini belgilaydi.

O'zbek tilshunosligida matn tahlili bilan bog'liq holda yuzaga kelgan lingvopoetikaning alohida yo'nalish sifatida paydo bo'lishi va rivojlanishida X.Doniyorov, S.Mirzayev, Q.Samadov, I.Qo'chqortoyev, X.Abdurahmonov, N.Mahmudov, B.Umurqulov, I.Mirzayev, S.Karimov, B.Yo'ldoshev, M.Yo'ldoshev, S.Boymirzayeva kabi olimlarning xizmatlari katta bo'ldi [3]. Ular alohida olingan ijodkorlar asarlarini tili va uslubi, asarlarda qo'llanilgan lingvopoetik vositalarning o'ziga xos xususiyatlarini maxsus o'rganib salmoqli ishlarni amalga oshirdilar.

Hikoyalar tilining badiiyatini ta'minlovchi leksik-stilistik vositalarni aniqlash bo'yicha tadqiqot olib borgan A.Hasanov shunday fikrlarni bildiradi: "Individuallik, yagonalik yozuvchining ijod jarayonida so'z tanlash san'ati bilan belgilanadi. Bu o'z o'rnida yozuvchining lisoniy shaxsiyatini, ya'ni badiiy tafakkurini, shaxsiy idrok tarzini, qolaversa, lisoniy layoqati – lingvistik mahoratini namoyon etadi. Ayniqsa, individual uslub tushunchasi biror muallif asarlari tilini unga zamondosh ijodkor asarlari tili bilan qiyosiy tadqiq qilinganda yanada oydinlashadi. Chunki yozuvchi uslubida san'atkor tomonidan estetik jihatdan qo'llangan barcha til vositalari uning badiiy tafakkuri bilan ichki bog'liqlik asosida birlashadi[3].

Lingvopoetik tadqiqotlar ichida S.Karimovning "Zulfiya asarlari lingvostilistikasi" nomli monografiyasi alohida e'tirofga loyiq. Mazkur monografiyada xalqimizning ardoqli shoirasi Zulfiya Isroilovanning so'zdan foydalanish mahorati atroflicha ochib berilgan. Tom ma'noda, ushbu monografiya o'zbek lingvopoetikasida yaratilgan, yaratilayotgan ishlar uchun etalon vazifasini o'tay oladi.

Jahon lingvistikasida, jumladan, rus tilshunosligida lingvopoetika yo'nalishida yuzlab tadqiqotlar amalga oshirilganligi haqida internet sahifalarida ma'lumot berilganki, bu ma'lumot rus tilshunosligida mazkur sohaning shakllanishi va taraqqiy etishi ancha ilgari boshlanganligini ko'rsatadi. Agar antroposentrik tilshunoslik (lingvopersonologiya) tilshunoslikning alohida sohasi sifatida XIX asrning 20-yillarida G'arbiy Yevropa hamda Rossiyada shakllanib, keyinchalik keng ko'lamda taraqqiy etganligini, uning nazariy asoslari g'arb va rus olimlari V.fon Gumboldt, Boduen de Kurtene, G. Shteyntal, V. Vundt, A.A.Potebnya, G. Ostgof, K. Brugman, G.Paul, D.Э.Розентал, M.A.Telenkova, A.V.Puzirev, A.A.Lipgart tadqiqotlarida ishlab chiqilgan[3]ligini inobatga olsak, lingvopersonologiyaning bir tarmog'i bo'lmish lingvopoetika yo'nalishi yevropa va rus tilshunosligida ikki asrdan beri mavjud. Chunonchi,

V.Gumboldt, V.V.Vinogradov, L.A.Golyakova, I.N.Suxix, V.I.Tyupa, N.D.Tamarchenko, O.I.Fedotov kabi yetakchi olimlarning darslik va qo'llanmalari[3] shular jumlasidandir. Shuningdek, bu borada qator ilmiy tadqiqotlar amalga oshirilganligini ham e'tirof etish joiz.

O'zbek tilshunosligida jadid asarlari tili (Y.Saidov), Anvar Obidjon she'rlarining lingvopoetikasi (N.Sadinova), Sirojiddin Sayyid asarlari lingvopoetik tadqiqi (S.Zohidova), Usmon Azim she'rlarining lingvopoetik xususiyatlari (M.Tillayeva), Zulfiya Mo'minova she'riyati lingvopoetikasi (Sh.Masutova) kabi turli hajmdagi fundamental va kichik tadqiqot ishlari ham mavjud. Ammo Halima Xudoyberdiyeva she'riyati lingvopoetik jihatdan maxsus tadqiq etilgan emaski, bu shoira ijodini o'zbek fanida ham til, ham adabiyot nuqtayi nazaridan tahlil etish ehtiyoji borligini ko'rsatadi.

Adabiyotlar:

1. <https://www.pv.uz> O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. – 26-yanvar, 2020-yil.; <https://www.pv.uz> O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbek tilining davlat tili sifatidagi nufuzi va mavqeyini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni. 2019-yil 21-oktabr.

2. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – T.: Ma'naviyat, 2008.

3. Dildora Yusupova, Dilorom Yuldasheva. Halima Xudoyberdiyeva she'riyati lingvopoetikasi.– Germaniya: "Globe Edit international Publishing Group" ISBN: 978-620-0-60879-6.– 2020.–125 p. <https://www.amazon.ae/Xudoyberdiyeva-she'riyati-lingvopoetikasi-Dildora-Yusupova/dp/6200608792>

4. YULDASHEVA DILOROM NIGMATOVNA. Silence-is a nonverbal unit of speech communication. Impact Factor (SJIF 20 20= 6.156) "American Journal of Research", 2020, 11-12 issue of the Journal.– Pag.87-95. https://journalofresearch.us/wp-content/uploads/2020/12/2020_11_12-AJR_11.pdf

5. Dilorom Nigmatovna Yuldasheva, Nigina Khayot kizi Khojieva, Dildora Yunus kizi Yusupova. Fruit vocabulary is an integral part of the vocabulary of the folk language. TJE - Tematics journal of Social Sciences ISSN 2277-3010 Vol-7-Issue-4 2021 <http://thematicsjournals.in> UIF 2021= 7.528 IFS 2020= 7.433 10.5281/zenodo.4877754 <http://thematicsjournals.in/index.php/tjss/article/view>

6. Юлдасева Дилором Нигматовна. Особенности некоторых профессиональных фразеологизмов узбекского и английского языков. «Сўз санъати» халқаро журнали (ISSN: 2181-9297 DOI: 10.26739/2181-9297 www.tadqiqot.uz) –2021, 1-сон, 4-жилд. –В.:119-127. <https://tadqiqot.uz/index.php/art/article/view/446>

7. D.Y. Yusupova. Poetess Khalim Khudoyberdieva and his skill in use of the word. International Scientific Journal ISJ Theoretical & Applied Science Philadelphia, USA issue 01, volume 93 published January 30, 2021.–Pag.238-241. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=44644284>

8. Yusupov Dildora Yunus qizi. Shoir so'z aytgani kelar dunyoga...(Shoira Halima Xudoyberdiyevaning hayot va ijod yo'liga chizgilar). «Сўз санъати» халқаро журнали (ISSN: 2181-9297 DOI: 10.26739/2181-9297 www.tadqiqot.uz) –2021, 1-сон, 4-жилд. –В.: 21-28. <https://tadqiqot.uz/index.php/art/article/view/377>

МУНДАРИЖА

INSON XOTIRASI AZIZ.....	3
Xamidov Obidjon Xafizovich, Qahhorov Otabek Siddiqovich. Hamid Ne'matov – buxoroyi sharif farzandi.....	3
Абузалова Меҳринисо Кадировна. Устоз ҳукмида Ф.Ҳегел умумлаштирган диалектик тамойиллар.....	5
Алимова Мухаррама Хаятовна. Зиёли оиланинг фарзанди.....	9
Ahmedov Atoulllo Rahmatovich. Haqrat dunyosini ochgan suhbat.....	9
Ahmedov Bahodir Yaxshimurodov. Buyuk tilshunos olim, ajoyib inson.....	11
Ashurbayeva Ruqiya Qahhorovna. Meni haqratlantirgan suhbat.....	12
Бақоқўжаева Муҳиба. Ҳам лисон, ҳам ҳаёт илмини ўргатган устоз.....	13
Vozorov Odiljon. Ustozimiz yo'lidan.....	13
Воҳидова Нофиза. Устоз ёди – мангу.....	16
Жабборов Хўжамурод Жабборович. Олис илм чўққиларига чорловчи устоз.....	18
Йўлдошева Дилором Неъматовна Ўзбек тилшунослиги ва унинг таълимини янги босқичга олиб чиқа олган олим.....	21
Каримов Суюн Амирович. Устозни соғинаман.....	23
Менглиев Бахтиёр. Ўзбек тилшунослигининг ислоҳотчиси.....	24
Мўминов Сиддиқжон. Бағрикенглик.....	25
Назарова Саида Аҳмеджановна. Илмдан ҳақни топган олим.....	26
Расулов Равшанхўжа. Учинчи авлод тилшуносларининг сардори.....	28
Қиличев Эргаш Ражабович. Турколог олим.....	28
Қувватова Дилрабо. Серфазилат инсон, бағрикенг устоз ва забардаст филолог.....	29
Шаҳобиддинова Шоҳида. Устоздан мерос билим.....	30
Ширинова Нилуфар Джаббаровна. Эл-юрт хурматиغا сазовор устоз.....	31
ҲАМИД НЕЪМАТОВ: ОНА ТИЛИ — МИЛЛИЙ ОНГ МАНБАИ.....	33
Ayrat Gatiatullin Rafizovich, Nilufar Abduraxmonova Zaynobiddin qizi. O'zbek tilining lingvistik ma'lumotlar bazasini shakllantirishda "turkiy morfema" portali instrument sifatida...	37
Mahmudov Yusif Məhəmməd oğlu. "Oğuznamə"lərdə ətraf mühitə münasibət və onun qorunması məsələləri.....	45
Quliyeva Kübra Fərrux qızı. Dialektologiyada yenu inkişaf meylləri və dilçilik atlasları.....	51
Бердиалиев Абдували. Гетеронимик муносабатнинг синтактик сатхга хос амали ҳақида.....	55
Чудакова Вера Петровна. Особенности осуществления анализа терминологических характеристик и понятий науки «инноватика», при реализации «технологии формирования психологической готовности к инновационной деятельности».....	57
Alexander Kostov. The integration of languages in the analysis of fiction.....	63
Virna V. Velazquez. Proverbios antropocéntricos como el código cultural.....	66
Ikromova Malika Azizjonovna. Flawless nature.....	68
Manzura Abdurashetovna Abjalova. Xolonim va meronim munosabati: modellashirish tamoyillari.....	72
Abdiraimov Shohruh Samad o'g'li. Ona tili darsliklaridagi o'quv topshiriqlari mazmuni va metodikasi.....	76
Adizova Nilufar Istamovna. Erkin Vohidov dostonlarida pretsedent birliklarning o'rni.....	81
Нодира Бахтиёровна Адизова. Бухоро тумани ойконимлари ҳақида.....	86
Zamira Akobirova. Doctoral students: relationships between involvement in academic-social activities and self-perceived academic gains.....	89
Шукуржон Акрамов. Иккинчи даражали бўлақларнинг валентлик аспектидаги талқини.....	91
Зилола Қодировна Амонова. Ҳуруфийлик таълимоти ва насимийнинг шоирлик маҳорати.....	95
Asadov To'lqin Hamroyevich. Muallif nutqi metaforalarining yuzaga kelish asoslari xususida.....	98

Atouullo Rakhmatovich Akhmedov, Sevara Mahmud qizi Po‘latova. Arealogiya tushunchasi haqida.....	100
Odiljon Bozorov. Til nazariyasini shakllantirish va boyitishda falsafiy kategoriyalar metodologiyasi.....	102
Nodira O‘tkir qizi Boltayeva. Tabassum kommunikativ-emotsional aloqa vositasi sifatida	105
Nazora Jo‘rayevna Bekova, Zarina Raxmiddinovna Sayliyeva, Feruza Sohib qizi Saidova. “G‘aroyib us-sig‘ar” devoni tarkibidagi bir g‘azal tahlili.....	108
Nazora Bekova, Shahlo Halimova. Navoiyning “Navodir ush-shabob” devoni nashrlaridagi tarje‘bandlarning matniy tafovutlari va ularning g‘oyaviy-badiiy tahlili	110
Дилдора Бўронова. Инкорнинг лингвофалсафий, лингвомантикий, прагматик табиати хақида мулоҳазалар.....	112
Шоҳсанам Давронова. Қиссада бадий далиллашнинг ўрни.....	114
Nafisa Izzatullaevna G‘aybullaeva. Evfemizmning nutqdagi ijtimoiy ahamiyati.....	117
Орзигул Хайриддиновна Ганиева, Феруз Бахтиёрвич Садуллаев. “Муқаддас” қиссасининг бадий хусусиятлари.....	118
Шахноза Кахрамоновна Гулямова. Кўп маъноли сўзлар қуршовини лингвистик моделлаштириш	122
Maqsuda Baqoyevna Ikromova. Xorijiy tillarni o‘rgatishda va o‘rganishda zamonaviy metodlar va texnologiyalarning o‘rni.....	124
Аъзамжон Авазжон ўғли Ихтиёр. Субъектив муносабат семантикасининг фраземалар парадигмаларини шакллантириши хусусида	126
Турсунали Жумаев. Морфологик тарихий қолдиқларда вариантлашув	129
Шахло Шокировна Жумаева. Миллий колорит ва унинг хусусияти.....	132
Nazokat Zaripboyeva. Milliy til korpusining paydo bo‘lishi va taraqqiyoti.....	134
Nazokat Zaripboyeva. O‘zbek tilining milliy korpusini yaratish mezonlari	138
Ихтиёр Нигматуллаевич Камолов. Тилшунослик ва адабиётшуносликда биографик ёндашувнинг долзарблиги.....	142
Bayramali Kilichev, Intizora Axmatova. Ayrim toponimlarning tarkibi va semantikasi haqida	145
Bayramali Kilichev, Sharofiddin Rahmatullayev. O‘zbek ertaklaridagi antroponimlarining lingvomadaniy asoslari	148
Дилрабо Қувватова, Раҳима Шарипова. Рауф Парфи шеърятда шамол рамз сифатида	151
Umidjon Yigitaliyev. “Shaxs” lisoniy zarrasining fonetik-fonologik tizimda voqelanishi.....	154
Shahnoza Yusufovna Yoqubova. Obyektli birikmalarning formal grammatik tavsifi xususida	155
Фармонов Б.Б. Рельефонимларнинг инглиз тилида семантик тузилиши.....	158
Khamdamova Sitora Bakhshilloevna. William Butler yeats’ myth-making features.....	160
Нафиса Низомиддиновна Ҳамроева. Илтифот ва унинг метакоммуникатив вазифалари	163
Ильхомжон Собирович Мадрахимов. Проблемы языковых единиц – одна из узловых проблем теоретического языкознания	165
Шохиста Тухташевна Махмараймова. Луғавий бирликлар ўртасидаги эпидигматик муносабат.....	169
Сиддиқжон Мўминов, Табассумхон Мўминова. Хуршид Дўстмуҳаммаднинг “Ёлғиз” қиссида бадий нутқ ва услубнинг ўзига хослиги	173
Mahbuba Muhammadova. Humoyun Mirzo Nisoriy talqinida.....	176
Дилфуза Сайтовна Нарзуллаева. Халқимизнинг момо култига алоқадор мифологик қарашлари	179
Saida Axmedjanovna Nazarova, Maxfirat Yusupovna Xojiyeva. Lisoniy sintaktik birliklarning tibbiy nutqda voqelanishi	183
Ниязова Г. Детектив асарлар тилининг прагматик хусусиятларини таҳлил қилиш	186
Munavvar Sultonovna Olimova. Ona tilim – millatim ruhi.....	188
Зарина Олимова. Гулистон Матёкубова ижодида ташхиснинг ўрни	190
Ситорабону Уринова. Отличия и отличия рассказа издания “рабгузий” от его преобразований в рассказе “строительство и завершение каабы”	193

Kumar Rauaj kizi Perdebaeva. Gazeta dizayniniń onıń mazmunına tásirı	195
Алима Кудияровна Пирниязова. К вопросу национально-культурной семантики фразеологизмов каракалпакского языка	198
Mahmud Rajabov. Til korpusi, uning mohiyati va korpusga bo'lgan ehtiyoj	201
М.Раҳимова. Номема ва семеманинг ўзаро муносабати	204
Умида Раҳимова. Ҳамид олимжон ижодида қофия	206
Doniyorbek Rustamov. Jadid ma'rifatparvari Mahmudxo'ja Behbudiyning til borasidagi qarashlari	208
Nigora Oxunjonovna Safarova, Miraziz Ikromovich Ismatullayev. Latifalarning boshqa og'zaki epik hamda kulgiga asoslanuvchi janrlar bilan munosabati	213
Сафарова Ҳилола Охунжонова. Қуёшни – иссиқни соғиниш изтироби	216
Султанова Ш. Грамматик терминлар тараққиётига оид	218
Maftuna Zoir qizi Safarova. Alisher Navoiy ijodida etnonimlarning qo'llanilishi.....	221
Mohinur Raxmiddinova Sayliyeva. Margaret Mitchellning "Shamollarda qolgan hislarim" asaridagi frazeologizmlarning funksional-diskursiv xususiyatlari.....	224
Sobirova Dilnoza Rasulovna. Tibbiy reklamalarning struktur xususiyatlari	227
Mahira Rasulevna Saidova, Jasmin Ulug'bekovna Kurbanova. Rus guruhlarida sinonimlar vositasida nutq madaniyatini shakllantirish	229
Ш.Ҳ.Шаҳобиддинова, Д.А.Рустамов. Шахслараро мулоқот тизими.....	230
Ergasheva Maftuna Baytamaliyevna. Jon Steynbekning "Javohir" asari xususida	232
Aziza Raimjanovna Shaymardanova. O'zbek tilining intralingval lakunallari.....	234
Отабек Улашевич Шукуров. Термин неологизмлар хусусида	237
Гули Ибрагимовна Тоирова. Ўзбек тилининг миллий корпусини яратишда лингвистик моделлардан фойдаланиш	239
Ш.Д. Турдикулов. Сурхондарё митраумлари топонимиканинг ўрганиш объекти сифатида	244
Zulfiya Nozimovna To'yeva. Bayon – ona tili ta'limining pragmatik-didaktik vositasi.....	246
Қаҳрамон Раҳимбоевич Тўхсанов. Архаизм ва таржима	250
Tojiyeva Nargizaxon Elmurod qizi, Fattoyev Shohjahon Yorqin o'g'li. O'zbek tilini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati	254
Усмонова София Алимовна. Апеллятив ва топоним.....	256
Xamidov Mansur Abdumannobovich. O'zbek tili paremiologik birliklarida somatik so'zlar salmog'i.....	258
Nigora Xudoyorova, Xumora Ismoilova. "Devoni Foni"da shoir ijodiy uslubi	259
Nurislom Iskandarovich Khursanov. Semantic groups of behavioral verbs in uzbek and english	262
Ўғлоной Алламуродовна Худайназарова. Инглиз тилидаги мифоним компонентли фразеологизмларнинг сиёсий доирада қўлланилиши.....	264
Umida Ibrohim qizi Yahyoieva. -Ona affiksli yasama ravishlar, ularning lug'atlardagi ifodasi.....	266
Дилором Нигматовна Юлдашева. Фразема и ее синтаксический анализ.....	268
Юлдашева Нилуфар Эргашевна. Содда гапнинг структур тузилишини ўрганишга доир ёндашувлар	271
Dildora Yunus qizi Yusupova. Shoira Halima Xudoyberdiyeva she'riyati tilini o'rganish zarurati.....	275